

Резніченко Ірина Геннадіївна
*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри виховних технологій
та педагогічної творчості
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

ВЗАЄМОДІЯ ШКОЛИ І СІМ'Ї У ВИХОВАННІ МАЙБУТНЬОГО ПОКОЛІННЯ

На сучасному етапі розвитку нашої держави важливе місце займає виховання інтелігентної, освіченої, національно свідомої, фізично та духовно розвиненої особистості. У державній національній програмі «Освіта. Україна: XXI століття» серед пріоритетних напрямів реформування освіти визначено, що в основу національного виховання мають бути покладені такі чинники: принцип єдності сім'ї і школи, наступності і спадкоємності поколінь, організація родинного виховання та освіти як важливої ланки виховного процесу, забезпечення діяльності педагогічного всеобучу батьків [1, с. 11]. Таким чином, взаємодія школи і сім'ї є визначальною у вихованні майбутнього покоління.

На сьогодні важливим завданням є широке залучення батьків, усіх дорослих членів сім'ї до співпраці з педагогічним колективом, до активної участі в житті навчального закладу, класу. Встановлення і підтримання педагогічної взаємодії «діти-батьки-педагоги» необхідно вибудовувати на принципах взаємоповаги, довіри, відповідальності та рівноправного партнерства. Основою такої взаємодії має стати єдність у ставленні до дитини як до найвищої цінності.

Організація роботи з батьками в освітньому закладі – багатоаспектна і має значні педагогічні можливості. Дбаючи про ефективну взаємодію з батьками, учитель повинен враховувати важливість таких чинників:

1. *Запрошення батьків до співробітництва.* Часто вчитель вважає, що батьки перебувають в опозиції до нього. Намагаючись запобігти можливим запереченням з їх боку, він починає розмову в директивному тоні замість того, щоб зрозуміти їх почуття, виявивши стриманість, відкритість. Доброзичливість, відкритість у спілкуванні з батьками – перший крок до співпраці з ними.

2. *Успіх в організації роботи з батьками великою мірою залежить від особистості й авторитету педагога,* його професійності, високих моральних, людських якостей, вміння спілкуватись з батьками, з колегами, з дітьми.

3. *Дотримання позиції рівноправності.* Об'єднання зусиль учителя та сім'ї школяра можливе за взаємного визнання ними рівноправності. Перший крок має зробити вчитель, оскільки до цього його зобов'язує професійний обов'язок. Педагог повинен уважно слухати і приймати те, що говорять

батьки, не критикувати їхню думку, а намагатися зрозуміти, що дозволяє їм так думати.

4. *Визнання важливості батьків у співпраці.* Учитель повинен завжди наголошувати на важливій ролі батьків у вихованні та розвитку дитини, у творчому симбіозі школи та сім'ї: «Без виховання дітей, без активної участі батька і матері в житті школи, без постійного духовного спілкування і взаємного духовного збагачення дорослих і дітей неможлива сама сім'я як первинний осередок суспільства, неможлива школа як найважливіший навчально-виховний заклад і неможливий моральний прогрес суспільства» [2, с. 13].

5. *Вияв любові, захопленості їхньою дитиною.* Психологічний контакт із батьками виникає одразу, як тільки вчитель виявляє розуміння дитини, симпатизує їй, бачить позитивні та негативні риси. Батьки, відчувши доброзичливість учителя, більш охоче спілкуються з ним, налаштовуються на співпрацю. Починати розмову класний керівник повинен не з проблем дітей, а з загальних приємних питань, поступово переходячи до хвилюючих проблем.

6. *Пошук нових форм співпраці.* Учитель може запропонувати одному з батьків організувати батьківські збори, разом визначивши їх тематику, структуру тощо. Особливо корисний обмін думками з батьками щодо налагодження взаєморозуміння з дітьми, проведення круглих столів, дискусій тощо.

Отже, лише у творчій співпраці сім'ї та школи можливе виховання гармонійної особистості, яка є творцем майбутнього нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). – К. : Райдуга, 1994. – 61 с.
2. Сухомлинський В. Павлиська середня школа / В. Сухомлинський // Вибрані твори в п'яти томах. – К. : Рад. шк., 1979. – Т. 4. – 392 с.